

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 1.1 — kr.
Félévre . . . . . 5 " " "
Negyedévre . . . . . 2 " 50 "
Egy órára . . . . . 1 " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
Főmunkatárs: **IQ. MÓRÍZS PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb (árjellem) a többzör
betűsok aiku szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díjmin
den külön bejelölésért 30 kr.

Kijelölési jog a tisztújításoknál.

Debreczen, június 18.

Megtörtént és a szomszédban Hadházon történt meg, alig néhány hó előtt, hogy egy tiszteletbeli főszolgabíró községi bírónak egy polgárt kinevezett. — Igen, kinevezett, mert a nép jelöltjei közül neki s az övéiből a népek egy sem kellett s ő a nem is pályázó, általa kikeresett 3 egyén közül a nép álmélkodása s néma indignálódása közepett azt jelentette megválasztottnak a kit a bírói székbe ültetni ő maga leginkább ohajtott.

Czikkem tárgyára mellékes, hogy a játéknak utóze is lett, a megtiszteltetést nem várt, nem érdemelt főbíróvá lett polgár hűtlen kezelésért fegyelmi vizsgálat alá került, fő a dologban az, hogy ő nem kellett a népek s maga sem pályázott.

A napokban mint megirtuk letűnt a pünkösdi királyság s Hadház ismét főbíróvá választott, azaz ismét választott volna, ha a főszolgabíró a képviselő testület egyhangú határozatával ajánlott egyént jelölte s választás alá bocsátotta volna.

De, mert ez ártatlan ember — ki tudja miért — nem grata persona s mert a főszolgabíró 4 candidatusa közül csak egy volt olyan, ki a népek kellett volna (kormányparti Hadházon nem numerál még kevésbé ponderal) kényszer-

helyzetben megválasztották ezt, ezt tán azért is, mert a szolgabíró utolsó helyen jelölte s így legkevésbé szerette.

Hadház népe bár tudja hogy a kijelölési jog a főszolgabíró megilleti s bár a jelenleg megválasztott bírónak ellen — esetleg — nincsen kifogása, a közvélemény s a szabad választási jog következetes ignorálását látja a tisztújító szék elnöke eljárásában.

Lássuk helyesen-e?

Azt, hogy a tisztújító szék elnöke a kijelölési jogot saját belátása szerint minden indokolás nélkül gyakorolhatja — elösmerjük, tudjuk, mert a törvényből világos.

Am kérdés az: nem von-e határt a kijelölési jog gyakorlásának valami, a mi a törvény betűjében fel nem található?

Mi e kérdésre, a nélkül hogy magunknak a törvényhozói bölcsességet avagy a törvénytárgyalói tisztelt praetendálnánk, csupán a tiszta erkölcsi érzék s a józanul gondolkodó természetes ész sugallatából határozottan igen-nel felelünk.

Megmondjuk miért.

A kijelölési joga az elnök részére a választási törvényben van biztosítva; a kijelölési jog a választási jogot nem konfiskálja sőt egyenesen fenntartja csak korlátozza.

Addig tehát míg a választási törvény a polgároknak választási jogot biztosít s képzelhetetlen absurd reudelkezéssel a

választást kinevezéssé nem minősíti — a kijelölési jog csakolyan határok között mozoghat, hogy a választási jogot illusorriussá ne tegye; — a két jog egymás mellett megférjen.

Ha már tételes törvény betűszerint való rendezését nem is, de a választási jog létezését s törvényi elösmerése megszabja, hatását a már veszélyessé váló kijelölési jognak, s tiltja azt, hogy az legyen bírónak a szolgabíró akar mert ha a kijelölési jog már eddig terjeszkedett: lecsapta szárnyával, mint ragadozó madár — a választási jogot s ez amannak karmai között lehelli ki lelkét.

A természet háztartásában az eső nem azért hull a földre, hogy agyon verje a növény világot, de azért, hogy az emberi kéz s kapa által gyomtól kiszabadított veteményt erejében növelje s kiemelje az azt elnyomni törekvő dudva és gyomok közül.

A hó nem azért fedi be fehér köntösével a gazda barázdáját, hogy vetését agyonnyomja, de azért, hogy a tél ölt mérges rideg fagyát a környezettől távolartsa.

A községek életében a tisztújító szék elnökeinek, ki a község polgárainak értelmi fejlettségét, erkölcsi értékét sőt sok esetben vagyoni garanciáit sem ösmeri nem lehet feladata az, hogy a község lakosaiból nem ritkán a tulajdon-

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

A göttingai diákok.

— A »Debreczen« eredeti tárczája. —

Irta: **Igmándi Miklós.**

Hej göttingai diákok . . .
Itt jártatok, a mint ballom,
Itt a ladányi nátron,
Füvelve, szedve virágot,
Igazi magyar
Szüzföld növelte virágot.

Hej göttingai diákok,
Láttam az anyatokat;
Hát nincs odahaza nektek,
Hát nincs, hogy ide bitangoltok,
Ide mihozzánk, holmi növényért?
Hát már annyira száraz,
Annyira pusztá, kopár
— Sok mennydörgette tudománytól —
Göttinga hegye, halma,
Hogy ide kellett fanyalodnotok,
Ide mi hozzánk,
Összeaszott szíveket
Megtűzködni virággal?

Hej göttingai diákok! . . .
Ne lettem volna beteg én,

Gond és bubánat kötve szobámhoz:

Vettem vón somfabotomat,
Vagy kölcsön kértem vón az öreg
Rektor bácsinak egykor valamikor
Fűz fan fűtyörészett spanyol-indus nádját,
Azzal mutattam volna meg én:
Hogy szalad, ha szalad a német!

Hej göttingai diákok! . . .
Mit nem tettek ezek az én szép,
Az én gyönyörű pusztáimmal;
Hej az irgalmat:
Betörték az én szentelyembe,
A hol én álmódzni,
A hol én az Urral
Beszélteni szoktam;
S le tarolták azt, kirabolták azt:
Betömve virágaimat,
Az én virágaimat,
Tudományt lehető táskáik
Borzalmas mély rejthelyeibe. . .
Hova járok én már,
S kihe' ezentul?
Hol fogom én már
Könyvemet elsírni,
S ki fog nekem vigaszt
Rá harmatjakkal viszasugni?
Óh vadvirágok ti soha többé,

Hej göttingai diákok! . . .
De minek átkozlak, ti szegények?

Hisz nem kaptatok ti

— Hiszem az Istent —
Ladányi virágot, de csak annyit se
A mennyi kárt tett vón a szemetekben . . .
Hej volt esze a Medgyesnek,
Szép dalidalos pusztámnak,
Magához, tudom, közel sem eresztett:
Órálló nyárfái lezúgtak,
Tövisse megszurt, lekároga varja,
S bikája megtérdelt, hogy eszelek nélkül
Iramodtatok vissza hazátokba,
Ebszülte sok bugvogós németje!

Debreczeniek Nyiregyházán.

— A »Debreczen« eredeti tárczája. —

Irta: **Mohi.**

Szeretném a szívárvány színeibe mártani tollamat, mikor ez ünnepélyről írok s bizonyára úgy is csak halvány színekkel festhetném le azt a pazar vendéglátást, melylyel örökre emlékeztetést tették ránk nézve e vendégszerplést a nyiregyházi dalegylet tagjai.

A mint olvasóink igen jól tudják előző közleményeinkből, a helybeli munkás dalegylet vasárnap átrándult a nyírség fővárosába, hogy ott a testvéregylettel dalestélyt rendezzen. Harminchárom tagból állott a kiránduló társaság, melyet a vasúti állomáson fekete díszmagyar ruhába öltözött dalárok élén üdvözlöt

kép érdekelt akarata ellenére bírójelöltet ő maga válasszon, mert akkor bírót is ő választ, — de joga s kötelessége csupán annyi, hogy a népköztársaság által ajánlott vagy pályázó tehát önként ajánlkozók közül a szellemi s erkölcsi képesség hiányában oda tolaikodó elemeket kizárja s csupán azokat bocsássa a küzdés porondjára, kik nem dudvák nem gyomok, de tenyésztésre ápolásra érdemes növények a közélet mezején.

Igy férhet meg csak a törvény által biztosított kijelölési joga alkotmányosan a nép szabad választási joga mellett; különben amaz agyonüti emezt s adott esetben a jog gyakorlója még erkölcsi felelősségre sem vonható, mert a szabad választási jog szeplőtlen szárnya alá dughatja büntől moc-kos fejét.

Ha a kijelölési jog a választó polgárok által ajánlottak vagy önként jelentkezők sorából ki nem lép teljes erkölcsi önértéssel dobhatja a felelősség közét azok, a kik az érdemetlent a közélet funkcionáriusává avatni botorul akarták.

Erkölcsi motiumok is oda gravitálnak tehát, hogy a tisztújító szék elnöke ne legyen cséplőgépe csak tisztító rosta, hadd csépelje ki a szemet a nagy szárból az a nagy cséplőgépe melyet közvéleménynek neveznek, az elnök pedig a már kész garmadát tisztítsa meg rostája ki az idegen magvaktól; ez méltóbb s könnyebb szerep is neki, — nem is teszi feleslegessé a másik gépezet működését, alkalmat sem szolgáltat olyan megjegyzésekre, hogy az illet nem kész gyámkodás ezt a fogadatlan prókátor fizetése jár.

Tehát: nem korlátlan ez a kijelölési jog t. fősztgabiró mságos főispán urak, korlátot emel annak maga a választási törvény létezése, a törvény szelleme, az emberi jogok tiszteletben tartása, a becsület, az erkölcsi érzet egyaránt!

Jót mernék állani, hogy az a mi-

niszter ki e jogot tiszta intencióval törvénybe iktatta, olyan semminek tartotta annak idején azt, mint ma felfogják a hirhedt 16 §. jelentőségét, a becsületsértő mamelukok. Én — lám mi lett belőle a picziny szunyogból — elefánt.

Igy járunk a 16 §-sal is, — A szemernyi résen behatol a kis sereg s kiszívja az éltető nedvet a szabadság szájából. Pedig, — jól jegyezzük meg, sokszor rés sem kell, a szu e nélkül is beférkőzik a fa rostjába észrevétlenül, megőrli azt s egyszer csak azt látod hogy az állam polgárt az önkény hevéttől árnyékoló dus lombozatu fa kidől s hűs üdítő éltető helyett oszt halála menthetetlenül

Jó ezt nem feledni azoknak sem kiket magas positiojuk miatt a közélet tengerének hullámai most nem nyaldoshatnak; az ember eshetik, a hullám pedig olykor-olykor igen magasra csapkod!!

K—y.

BELFÖLD.

A képviselőház pénzügyi bizottsága a hó 22-én, délután 5 orakor tartandó ülésen tárgyalja a hazai pénzügyi intézetek által kibocsátott némely kötvények biztosításáról; a m. kir. államveszték hálózatán eszközendő beruházásokról s e beruházások költségeinek fedezéséről; a maramaroszi—körösmező—határszéli államvas-uti vonal építésénél felmerült kiadási többletek fedezéséről; az árvavédelmi helyi érdekű vasut engedélyezéséről; és a győr—sopron—ebenfurti vasut beruházási költségeinek engedélyezéséről szóló törvényjavaslatokat.

A képviselőház igazságügyi bizottsága Fábiny Teofil előnöklet alatt ülésen tartott melyen tárgyalás alá vette a büntető törvénykönyv 412-ik, és a kihágási büntető-törvénykönyv 89-ik §-ának módosításáról szóló törvényjavaslatot, melyre Chorin előadó tüzetesen ismertetett, megjegyezven, hogy a javaslat tulmenve a becsi postaegyezmény rendelkezésén, a fokozott büntetőjogi oltalmat nemcsak a postajegyekre hanem egyebbb külföldi állami bélyegekre s pecsétekre is kiterjeszti. A bi-

zottság részleteiben is elfogadta a törvényjavaslatot azzal a módosítással, hogy az 1 §-ban a felhasználás vagy forgalombahozás végett való utánszám és meghamisításnak s az utánszám vagy hamisított jegyek tudva felhasználásának vagy forgalombahozásának büntetési maximuma három évi fegyház s négyezer korona pénzbüntetés helyett két évi fegyházban és kétezer korona pénzbüntetésben az eltávolítás után ismét tudva való felhasználásának, vagy forgalombahozásának maximális pénzbüntetése pedig kétezer korona helyett ezer koronában állapított meg; a 2-ik §. ama rendelkezéséhez pedig, mely szerint kihágást követ el s négyezer koronáig terjedhető pénzbüntetés büntetendő, a ki forgalomban levő postajegyeket nem bérmentési czélakra utánoz, felvételre, hogy a szakasz határozata viszonyosság feltétele mellett külföldi postajegytekintetében is alkalmazandó.

A szocializmus és a kormány.

— Budapesti levél. —

— Saját tudósítónktól. —

június 17.

Mint a Bud. Tud. illetékes forrásból értesül, a kormány egész erővel foglalkozik azon intézkedésekkel, melyek a végre szükségesek, hogy a magyar alföldön az aratás nyugodt lefolyását biztosítsék és e részben egy a belügyminiszter, mint a földmivélségi miniszter párhuzamos aktiát fejt ki. A mai nap folyamán két értekezletet is tartottak e tárgyban.

Az egyiket a belügyminiszter hívta össze az érdekelt megyék főispánjai és alispánjaiból. Ezen értekezleten megjelent a földmivélségi miniszter is.

A másik értekezleten a földmivélségi miniszter tartotta meg, meghíván magához az érdekelt megyék gazdasági egyesületeinek elnökeit és képviselőit. Ezen értekezleten viszont a belügyminiszter is részt vett.

A belügyminiszter által meghatározott intézkedések történtek oly irányban, hogy azok az aratók, a kik dolgozni akarnak, legyenek azok helybeliek, akár idegenek, akadálytalanul dolgozhassanak is és ezeknek minden zaklatása és fenyegetése preventív intézkedésekkel lehetetlenné tétessék. E végre nemcsak az esendőség létszáma az alkalomra az érdekelt megyékben lényegesen megszorított, hanem a leginkább exponált pontokra katonai erő is fog kirendeltatni.

Ugyancsak a belügyminiszter intézkedett az iránt, hogy a törvényhatósági tisztviselő-

az egyleti alelnök, B o g á r Lajos arvaszéki ülnök, ez a páratlan tevékenységű, valóban kiváló tapintatu, faradhatatlan vezér. A debreczeniek nevében K e r é k g y á r t ó József ref. tanító és egyleti jegyző, mint a társaság vezetője választott.

Kölesönös bemutatkozás után gyalog indult meg az egész menet, a jól gondozott népkerten keresztül, hogy a város egyik díszességét képező ligetben gyönyörködhesék. Elül a két zászlótartó az egyletek lobogójával utána az élénken beszélgető dalárdisták, végül a város ilusztris férfiai; a népkertben a városba vezető uton s a város utcáin mindenfelé nagy tömeg népe üdvözli a kék pantlikás debreczenieket, kiket általános érdeklődéssel vártak.

Nyiregyháza elég közel van Debreczenhez nincs szükség rá, hogy bőven és részletesen írjunk róla, de újabb épületeiről, különösen középületeiről annyit okvetetlenül meg kell jegyeznünk, hogy azokat nemes izlés, feltűnő olcsóság jellemzi.

A város által Alpár J. műépítész tervei szerint építettett »K o r o n a« dísztermében tartottuk az első állomást, hol üdvözlésünkre megjelentek a megye és város részéről azok a vezérlő férfiak, a kiktől majd a notabilitások névsorában lesz említés téve, mert tudósítónk pirulva kénytelen bevallani, hogy sem az itt, sem az ott megjelentek teljes névsorával nem

szolgálhat, mert a páratlanul kitűntető szives fogadtatás miatt megfeledezett ebbeli kötelességéről, kihagyni pedig senkit sem szeretne mert mindenki megérdemelő, hogy neve külön-külön is kiemeltessék, ne csak megemlítettessék.

A »Koroná«-ban a két dalegylet Benczy Gyula zenekarával összpóbat tartott, melynek sikerén fellelkesülve, B e n c s László polgármester rögtön felajánlott és csapra ütött két hordó sört frissítőtül, azzal a viszontlátásig vagyis a dalestély kezdetéig bucsut vettek tőlünk.

És most térjünk át az ünnepélyre, melyhez hasonlót egyszerű dalestély czime alatt még rendeztek mostanában. Kezdiük mindjárt a többnyire családjaikkal megjelent notabilitások névsorával. Ott voltak Kállay András ny. főispán, mint a dalegylet védnöke, F e r d i c s k a Kálmán orsz. képviselő, mint elnöke. B o g á r Lajos arvaszéki ülnök, mint egyleti alelnök, továbbá B e r t h o l d fősztár, M i k e c z János alispán, B e n c s László polgármester, S t a r e k Ferencz főkapitány, L á z á r Kálmán főügyész, P a p György kir. tan. p. ü. ig., E ö r d ö g h Dezső kir. tanfelügyelő, N o v á k Gyula arvaszéki ülnök, mint pénztáros, S z t e m p á k Dezső, B á s t i Barna városi tanácsnok, K o v á c s P. Pal városi pénztárnok, aztán törvényszéki bírák, tanárok

tanítók, hivatalnokok, a kiktől tudósítónk csak egy általánosságban számolhat be, éppen a fentemlített ok miatt. A 600 főre tehető közönség, a mi szintén igen intelligens elemekből állott. Végül jegyezzük meg még egyet, kiváló érdeklődéssel, az nevezetesen, hogy k a t o n a t i s z t e k is szép szemmel jelentek meg, a mely jelenség magánál fogva fényesebben bizonyítja a szabócsi művelt közönség összetartását, a társadalmi élet pezsgő működését.

A műsorról, a dalárdák szerepléséről elég annyit mondani, hogy a 8 pontból álló műsorból még 4 darabbal meg kellett toldani s úgy a dalárda, mint K e l l e r Sándor és S a n t r o c h Alajos karmesterek zúgó éljenzést és tapsot arattak a nyújtott élvezetért.

Az első szám kivételével, mikor még a későn érkezők, meg a helyet kutatók seregének némileg zavarta az ének megkezdését, a közönség szinte tüntető figyelemmel, a legteljesebben esendben hallgatta a magyar dal munkásaink előadását.

A harmadik szám bevezetővel föllépett az emelvényre K e r é k g y á r t ó József s mint a debreczeni munkás dalegylet vezetője egyszerű, keresetlen szavak kíséretében átadta a nyiregyházi dalegylet számára hozott babér: oszort, melynek kék sárga szalagján e sorok vannak: »A debreczeni munkás dalegylet.« A nyiregyházi testvéregylet-

különösen pedig a főszozolgabírók az aratási időre a folyó ügyek vezetésétől lehetőleg felmentessenek, úgy hogy egész figyelmüket a felmerülő munkás kérdéseknek szenteljék s munkaadók és munkavállaló közt felmerülő netaláni kérdéseket a helyszínén a legrövidebb uton igazságosan elintézzék, munkaközben arról is gondoskodott a belügyminiszter, hogy a nép falvanként fgtvilágosítsák arról, hogy a netaláni sztrájkok csak látszólag sújtja az illető gazdát, első sorban azonban saját existenciáját és jövőjét teszi tönkre, mert a gazda utoljára is idegen munkásokkal fog segíteni magán, s már ha egyszer idegen munkásokhoz folyamodott, alig fog egyhamar a helybeliekre visszatérni, azt pedig, hogy a vidéki munkások elriasztassanak, azt az állam mind a eszközrel megfogja akadályozni.

A földmívelésügyi miniszter elhatározta, hogy Mezőhegyesen, a mely az alföldnek csutannát képezi s a mely minden tekintetben alkalmas arra, hogy ilyen célra felhasználásuk s hogy ott bármily létszámú munkás elhelyeztethessék és élelmezethessék, az ország felvidékéről legközelebbi napokban egy nagy munkás tartalékot állít be, a mely addig, míg szükség nincs rá, Mezőhegyesen fog valami foglalkozást találni, de ha arról van szó, hogy valamely nevezetesebb ponton, szerződött aratók utolsó percében felmondják a munkát s a földbirtokos hibáján kívül annak egész évi termése veszélyeztetve van, Mezőhegyesről megfelelő munkáscsapatot azonnal a veszélyeztetett helyre indítassanak s a munkabérek természetesen az illető földbirtokos terhére esvén.

A mezőhegyesi munkástartalék ügyeinek egységes és gyors intézésére az aratás idejére a gazdasági főigazgató mezőhegyesre rendeltetett, ki is a mezőhegyesi jogszálgazgató közbejöttével fogja az ott odalen vezetni arról is gondoskodás történt, hogy gazdasági eszközök mint kaszák stb. megfelelő mennyiségben álljanak rendelkezésre.

A mennyiben ezen munkástartalék netalán elégtelennek bizonyulna, annak kiegészítésére a legmessze emelő eszközökhöz fog nyulni a kormány. Így pl. a földmívelésügyi miniszter elrendelte, hogy az erdőincstári munkások az első Mezőhegyesre expedáltassanak, az igazságügyminiszter pedig felajánlotta, hogy szükség esetén a mindazon foglyokat, kik ilyen célra veszély nélkül használhatók, szintén rendelkezésre bocsátja, ezek legnagyobb része azonban Mezőhegyesen elküldött pusztákon fognak felhasználtatni, s ez által a felvidékről régóta Mezőhegyesre szerződött évi rendes

munkások is felszabadulhatnak; ezenkívül egyes nagy vállalatok is ajánlatot tettek a földművelesügyi miniszternek, hogy munkásaikat szükség esetén rendelkezésre bocsátják stb. stb.

A kereskedelmi miniszter pedig az iránt intézkedett, hogy az arad-csanádi vasutak közbejöttével Mezőhegyesen a vasuti forgalom akként láttassék el, hogy onnan a szállítani kívánt arató csapatok a leggyorsabban esetleg külön vonatokkal is a veszélyeztetett helyre expedáltassanak; nemkülönben Mezőhegyesen is a munkárák szállítása a leggyorsabb módon bonyolítottassék le.

Ezek a kormányának a momentán veszélyrel szemben tett intézkedései; — az érdekelt miniszterek azonban behatóan foglalkoznak és pedig minden irányban a szociális kérdés egészével is.

Igy a földmívelésügyi miniszter egy javaslaton dolgozik, mely a mezei munkások viszonyait lesz hivatva szabályozni és a munkaadók és munkavállaló jogos és méltányos érdekeit egyaránt lesz hivatva megóvni.

A földmívelésügyi miniszteriumban a mezei munkások ügyek kizárólagos intézésére egy külön ügyosztály szerveztetett s annak élére czimzetes osztálytanácsosi minőségben Bakóvármegye volt főjegyzője, dr. Bartók József adatait, a ki ezen kérdésekben kiváló szakembernek ismertetik.

Az előadottakból látszik, hogy a kormány figyelmét e kérdésnek zemmi oldala sem kerüli el s e szerint azon híresztelés, hogy a kormány a szociális kérdést csupán rendőri szempontból fogja fel, minden lényeges alapot nélkülöz. Az érdekelt gazdasági egyesületek pedig a kormányt biztosították, hogy ezen actiójában társadalmi uton is egész erővel támogatják s oda fognak hatni, hogy a munkások szerződési kötelezettségüknek feleljenek meg, a munkaadók pedig munkásaikkal mindenütt igazságosan bánjanak.

Felhívás

— A Gönczi-egyesület tagjaihoz. —

A hajdúvármegyei tankerületi tanítók kivaltalos tanstületét képező Gönczy-egyesület alapszabályai szerint minden nyári szünidőben tanulmány körutat rendez egy-egy ország-vidék iskolái, nép- és földrajzi és történelmi szempontból nevezetes helyeire. Ily tanulmányutja volt eddig fiatal egyesületünknek Erdélyben és Arad — Nagyváradon, Budapest környékén és Komárommegyében; most pedig előirányozva van a b a u j, - S á r o s,

S z e p e s, - és B o r s o d m e g y é k v á r o s a i b a e é s v i d é k ö k r e, az egylet évi rendes közgyűlésének napján. A rendező bizottság határozatából már felkértek az érdekelt vasuti- és fűrdőigazgatóságok, stb. a lehető legméltányosabb árkedvezmények megadására, a testvér-egyesületek a szíves közreműködésre.

Az előzetes intézkedések eddigi kedvező eredménye alapján felhívjuk tehát mindazokat, kik az alábbi változatos program szerinti tanulmányutba hazánk egyik legszebb vidékén óhajják gyarapítani ismereteiket, hogy erről szóló nyilatkozataikat f. évi j u n. 2 5 - i g a rendező bizottság elnökéhez E ö t v ö s K. Lajos kir. tanfelügyelőhöz annyival is inkább szíveskedjenek beküldeni, mert a körutazás mintegy 50 személyre van tervezve, hogy a nagy tömeg ne kockáztassa a tanulmányozás sikerét.

A részletes és immár véglegesen megállapított utiterv a következő:

Julius 6 án estve 8 o. 10 p. kor indulás Debreczenből. Julius 7. én reggel 5 o. 56 p. kor érkezés Kassára, onnét kocsin Ránk úrdőre, d. u. be Kassara, hol 8 án a város tanintézeteit és mű emlékeit tekintjük meg este felé kirándulás a közeli vidékre; Julius 0 én reggel 6 o. 20 pkor indulás Eperjesen at Bártfára, érkezés 9 o. 30 pkor. Dél előtt kirándulás Zboróra, d. u. 3 órákor ebéd a bartfai fürdőben. Éjjelre bekocsizás Bártfára, hol Julius 10 én d. e. a város tanintézeti és középületei szemléltetnek meg. Délben Eperjesre utazás. Ebéd után kirándulás az erdei lakoz, hol ünnepély lesz és Sávára. Vacsora és hálás az ovónöképezedben. Julius 11 d. e. Eperjes intézeteinek és nevezetességeinek megtekintése; d. u. 2 o. 20 pkor indulás Kis Szebenbe, estve 8 o. 16 pkor vissza. Julius 12 én hajnalban kocsin a Branyiczóra, hol a Szepesmegyei tantestület káldöttei várnak. Reggel 9 órákor megtekintjük a Szepesi várat és Szepes Váralját s onnan Lőcsére menet, 13 án d. e. Iglóra s innen a déli vonattal Késmárkra indulás és itt meghálni. Késmárkról 14 én reggel Barlangliget és a béai cseppkőbarlanghoz menet, onnan 14 én reggel a Zöldtőhöz esetleg Tátra-Lomniczra s éjjelre Matlárházára; 16 án tovább indulva megtekinjük a Magas-Tátra egyéb nevezetesebb pontjait: a vizeséseket a Csorbátavat stb. Csorbáról indulás este 6 o. 10 pkor. Miskolczra éjjel 1 o. 32 pkor érkezés a kocsi-ká hálás: reggel a társaság a borsodmegyei tantestület rendezőivel kocsi-kon Diós-Győrré hol megtekinjük a vasműveket, a várromot, a fürdőt, a majolikagyárat, papir gyárat és butor gyá-

nek 1897 jun. 13. Bogár Lajos lekesült szónoklattal köszönte meg a meglepetést s a közönség szünni nem akaró éljenzés s a dalegylet jellegének előadása alatt feltűzte zászlójukra a koszorut.

Mielőtt tovább folytatnók riporteri tisztüket, még egyszer a műsor számai között, akkor, mikor F e r d l i c s k a Kálmán o. képvis. és K á l l a y András ny. főispán a mellékteremben lévő dalárdisták között megjelenvén, egyletünket az elismerés szavaival köszöntöttek fel és ígéretet tettek, hogy ha dalegyletük Debreczenbe jön, ők sem maradnak el től. *) Egyletünk vezetője, míg egyrésztől visszahívotta a debreczeniekre halmazott dicséretet, mely ez ifjú egyesület fölibe akarta emelni a vendéglátó, harcedzett bajnokokból álló nyiregyházainak, visszahívotta az arra érdemesebb tesvéegyletre. másrészt biztosította őket arról, hogy a debreczeniek egyezkednek majd leróni legalább a nagyjából mind azt a sok jót mivel ők vendégeiket elhalmozták.

A mellékteremben U alakú asztal volt megterítve a két egylet számára, hol a hangverseny után vacsorához ültünk. Az asztalfőn a két elnökhelyettes, Bogár Lajos és Kerékgyártó József kint foglaltak helyet Kállai A. és Ferdicska Kálmán azután a két dalárda tagjai. —

*) Hozza Isten körükbe

Tudósító.

Az első fogás után felemelkedett a védnök s magasröptű beszédben méltatta a dalegyletek kulturális és nemzeti működését s történeti visszapiantást vetve ezek keletkezésére, kívánja, hogy növekedjék a testvéri szeretet, mely nem ismer rang és felekezeti különbséget, egyedül a magyarság, a magyar nemzeti eszme érdekében fejtse ki minél hatalmasabb erőt.

Ezzel aztán megindult a felköszönők ársa s Ferdicska K. Leffler Sámuel főgymn. tanár, Bogár Lajos, Keller Sándor, Kerékgyártó, Heimer A. Szabó Endre stb. egymásután emelkedtek fel szólásra.

Ezalatt a díszteremben türelmesen várakozott a közönség nagy része, halgatva Benczy büvös-bájós magyar dalait, míg nem a védnök kiadta a parancsot, hogy kezdjék már odabent a táncot, mert majd fellázad a hosszas várakozás miatt a leány-sereg.

A mellékteremben vig poharazás, a másikkban forgó párok. Ott a dicsőség mámore, itt a tüzes szemek lobogó keresztüze. Nem lett volna csoda, ha ott hagyták volna szívüket, lelküket a debreczeniek. Még az elnök helyettes jegyzőt is gyakran keresni kellett már a dalestély kezdetétől, hanem hát csodálatos, hogy majd mindig egy és ugyanazon helyen találják meg ragyogó szemek társaságában, pedig ő azt szokta mondan, hogy feltétlenül be van biztosítva a szerelem ellen.

(Még sem irta össze a hölgyek nevsort! Szerk.)

Szöke és barna, fekete és kékszemű tündérekkel volt telve a terem, dal, szónoklat és anekdota járta a dal bajnokai között mikor egyszerre csak lassukás halvány c-ik jelent meg, a hajnal beköszöntője, a multság halálának előhírnöke . . . Magukra maradtak a férfiak, testvéri ölelkezésre, ideiglenes bucsuzásra . . .

Fel hat óra tájban hazakisértük az egylet zászlóját, haza, ami kedves Anti bácsinklakására, aztán megnéztük a megye közgyűlési termét, melynek szépsége mindnyajunkat meglepett, áhitattal állottunk meg a híressé vált Kossuth-kép előtt, mely minden magaslató szónál éke-ebben hirdeti a szabócsi fiak hazafias érzelmeit. Ezekről különben a mi Paulus-unk részletesen beszámolt annak idejében.

Még egy bucsupohár, egy pár bucsu nóta s felvett bennünket a prűszkőő vasparipa hintája, hogy hazahozza azokat, akiket híres vendéglátó gazdáink ott nem maraszthattak, mert a deli és esteli vonatokra is jutott debreczeni dalárdista, kik tul igyekeztek a licziálni egymást a nyiregyháziak magasztalásában. Felve mentek el s dicsőséggel megrakottan jöttek haza, emlékeivel a legszebb mulatáságnak.

rat, Ebéd Lilla-Füreden; dt u. kirándulások. Julius 18 án Miskolcz intézeteinek megtekintése d. u. kirándulás a Tapolczay fürdőbe; indulás a miskolczyi pályaházból éjjel 3 o 24 pkor, érkezés Debreczenbe július 19 én reggel 8 o. 10 pkor.

Debreczen, 1897. jun 15. a Gönczy-egyesület tanulmány-utat rendező bizottság nevében:

Eötvös K. Lajos   **Kerékgyártó József**
kir. tanf rend biz elnök.   rend. biz. jegyző,

TARKA-ÉLET

Rokoncsillagok.

Oh ti édes lány szemek.
Csodálatos, szép, remek
Alkotási egy nagy kéznek!
Sokan csillagoknak néznek.

De hát r o k o n — csillagot
Vajon hol találhatok?
Ott, hová mereng a szép lány:
A katona-tiszt gallériján.

Fölösleges buzdítás.

A vitéznek egy pillantás
Csak az élete,
Bősz golyó zug, elsodorja:
Alig élhete.

Szép leányok, szép menyecskék
Szánjátok tehát
A zsinórral kiczifrázott
Katona — ruhát.

Ki abban jár, szánó szívből
Szeresétek azt;
Szánalomra, szerelemre
Oly méltó e kaszt

Hogyha őket elsöpörné
Véres, szörnyű had:
A civzil vizsgálatónak
Ugyis megmarad.

Sebestyén diák.

A debreczeni kuglizó társaság.

Debreczenben számos kuglizó társaság van, de egy sem oly kedélyes, egy sem annyira debreczeni, mint az, mely a debreczeni pénzügyi tisztviselők kuglizó-egylete név alatt a legkellemesebb találkozási helye civis Debreczen előkelő urainak s polgárainak.

A fak lombjaitól beárnyalt, hűvös deszkasátor, a takaros, csinos tiszta udvarral s teke-pályával együtt sok vidám órának volt a színhelye és sok vidám tréfának a tanyája, az öreg lombos fák, — a kemény fapadlók s festett asztalok.

— Csak háziasan, ez itt, a jelszó, mi pompásan belesz tartva, úgy az időöltés fesztelensége, mint a kiszolgáltatás tekintetében.

A bort, az italokat például maga vásárolja az egyesület s így oly olcsón, oly tiszta italt szolgál, mint sehol jobb ízű vinkót a kocsmákban.

Étellel is hideggel s meleggel, igen jutányosan szolgál a kör alkalmazottja, szóval igazi Eldorado ez, hol még játéknál sem lehet hazadirozni, mivel bizonyos mennyiségű bor és ásvány viz a győzelem díja, mi azonban a vesztesékekkel együtt lesz elfogyasztva.

És itt sziporkáznak — gyakorta késő estig a S i m o n f f y P i s t a, a legfogasabb legötletesebb „c z i v i s f i s k á l i s” szellemi rakétái a derék S z u n y o g S á n d o r pénzügyi igazgató, itt fglejti, hogy vannak lapkiadók, kik belyegilletékekkel örökké „hozom” han vannak és O r o s z S á n d o r, a fiatal vármegyei snajdig vicze-nótárius ugyan itten beszél szívréható dolgokat a C é z á r vizsla koosságáról és hűségéről.

És a kellemes ke. helyiségben csütörtökön delután tegnap négy órakor tartották meg az egyet evi közgyűlést, melyen a politikai s más érdek-elvek kizárásával, újból egyhangu-

lag megválasztottak a leköszönő b u z g ó tisztikart.

Az elnök az új választás után Szunyog Snádor kir. tan. pénzügyigazgató lett, alelnökök Koncz Elek és D a l m y Kálmán. A régi nótáriusok maradtak bent a díszes jegyzői karban is, O r o s z L á s z l ó főjegyző, dr. N a g y Kálmán és O r o s z S á n d o r aljegyzők. A pénztárt S z ü c s János őrizzeti rendben, a legboldogabb pénztáros, soha sem üres kasszája, mert az egyletnek mindig jóval több a bevétele, mint a kiadása. A gazdai szerepkörben ezután dr. B o r b é l y I m r e fog szorgoskodni, és hogy M á n d o k y B é l a bátyánk és a kiss V e t é s s y B é l a meg ne unják magukat, őket megtették számvizsgálóknak. Megválasztották a 24 tagú választmányt is. A választás után kedélyes társasjáték következett, majd a jóízű vacsora lett feltálatva, mely a késő estjei órákig eltartott.

Chevalier de Flaneur.

Ujdonságok.

* **Anket a belügyminiszternél.** F. hó 16-án, csütörtökön P e r c z e l D e z s ő belügyminiszter táviratilag rendelte magához gr. D é g e n f e l d József főispánt és R á s ő Gyula kir. tan. alispánt. D. u. a miniszternél nagy anket volt, a melynek eredményéről más helyen írunk. Nem felel meg azonban az igazságnak az a híresztelés mely egyik helyi lapban napvilágot látott, hogy ez anket tárgya a nádudvári zendülés lett volna, mert mint hiteles forrásból értesülünk, ez az ügy csupán mellékesen volt érintve.

* **A próbavágás, Ma d. e. ment végbe** a városi vágóhídon a huskérdés megoldására kiküldött bizottság által elrendelt próbavágatás a bizottság, a városi tanács, a mézáros ipartársulat és a sajtó képviselőinek jelenlétében. K ö r n e r Adolf tanácsnok egy hizott svájci marhát vett S t e i n f e l d Mihály gulyájából, amely akkor 572 kgrmmot nyomott, kilónként 26 krjával 148 frt 87 krért. Ez az állat közvetlen a levágás előtt volt 532 kgr. Vett továbbá darabszámra egy akkor 434 kgr. súlyu magyar tehenet 75 frtért, amely fűvön volt tartva s amely levágás előtt 381 kgrammot nyomott, miután a marhák felbontása megtörtént, a megjelentek a vágóhídi berendezést hűtőkamrát jégműveket stb. Felbontás után megkezdődött a használható és es használhatlan részek felmérése, melynek eredménye a következő. A Steinfeld-féle marha adott 95 kgr. I. oszt. és 194 kgr. II. oszt. húst, az olcsóbb marha adott 70 kgr. I. oszt. és 120 kgr. II. oszt. A bőröket ott a helyszínen megvette Knoll J mézáros 10, illetve 8 frtért, adott továbbá fagygyuban a Steinfeld-féle marha 6 frt 47 kr értékét, az olcsóbb 3 frt 60 kr értéket. Mindkettőnek állandó kiadásai közül a Steinfeld-féle marha után fogyasztási adó 5 frt 04 kr, 2 frt vágóhídi költség és mint székállói illetmény 11 frt 56 kr, továbbá az olcsóbb marhánál 5 frt 04 kr. fogy. adó, 2 frt vágóhídi díj és 7 frt 60 kr. székállói illetmény volt megállapítható. Ezek szerint a Steinfeld-féle marha összeskiadásai 151 lrtot, az olcsóbbéi 88 frtot tettek ki. Felmerült most már as a kérdés, mennyiért kell elárusítani az így nyert húst? A jelenlevők egyelőre I. oszt. husért 48, II. osztályuért 40 krt vettek fel, kilónként s ezen számítás szerint a Steinfeld-féle marha fog adni 134 frt 86 kr. j ö v e d e l m e t tehát 15 frt 29 krral kevesebbet a bekerülési költségnél, míg az olcsóbb marha jövedelme 81 frt 61 krral, azaz a bekerülési költségnél 3

frt 60 krral magasabbra tehető. Mivel azonban a mézárosoknak még egyéb költségeit s a polgári hasznót is tekintetbe kell venni, a bizottság a mai eredmények alapján a végleges husárakat egy másik esetleg még ma d. u. tartendő ülésében fogja megállapítani. — Annyi már ma ts megállapítható, hogy a Steinfeld féle marha kővérebb volt tehát kevésbé használható mint a vágni szokott marhák s főleg ez okozta a nagy különbözetet, sőt deficitet a feivett árak mellett. A ma d. e. levágott marhák husát a holnap nap folya mána Kisujczua elején a 17 és 18 sz bódékban S z a t h m á r i András és T a t á r Sándor mézárosok fogják elmérni kik az állatok felbontását is eszközölték. — E f e n t k i t e t t á r a k o n. Ezek a bódék messziről látható betűkkel ellátott plakátokon fogják hirdetni, hogy ott a próbavágásokon leölt marhák husát árulják.

* **A megyei központi választmány ülése.** Hajdúvármegye alispánja, R á s ő Gyula kir. tan. alispán, miután a megye mind a három választókerületéből az összeíró küldöttségek munkálataikat beküldték, a központi választmány ülést f. hó 25-én délelőtt 10 órára a vármegyei ház nagytermébe kitézte. A központi választmányi ülésen az összeíró küldöttségek munkálatait felülvizsgálva, megállapítják a nádudvári szoboszlói és h. nánási kerületekben az 1898 évre érvényes ideiglenes képviselő választói névjegyzékét. — Elrendel annak kifüggesztve tartását, amely idő alatt a névjegyzékből kimaradtak megtehetik az ellen felebbezésüket. E felebbezések felett július második felében dönt a központi választmány s az ezen határozatok ellen beadandó felebbezések aztán a kuriához terjesztetnek fel, a mely megállapítja a végleges választói névjegyzékét.

* **Történelmi kutatások a városi levéltárban.** Dr. Komáromy András országos levéltári fogalmazó, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja ma a városi levéltárban folytatta kutatásait és számos érdekes adatot gyűjtött össze a hajdúvárosok történetéhez.

* **Révész Bálint síremléke.** A Révész Bálint szoborbizottság tegnap tartott ülésében kötötte meg a szerződést T ó t h András szobrászsal Révész Bálint síremlékének elkészítésére, T ó t h András andesit sötétbarna habos kőből készíti a szobrot, amely erősebb minden márvány nál. Akövet Szinyér-Varaljáról az új nagybányai körparvallalat bányájából szerzi be T ó t h András, a mely tehát annyival is nagyobb fontossággal bír, mert hazafi természetű készült. A szobornak mint már irtuk (október 1-ére) készzen kell lenni, mert annak ünnepélyes leleplezése október 8-án, R é v é s z Bálint halálának évforduló napján meg lesz tartva.

* **Személyi hír.** S z é l l Farkas kir. tábla tanácselnök, a kiváló tudós tegnap visszatért hazaf. utjáról Debreczenbe és ma elfoglalta hivatalát.

* **K Kiss Józsefné halála.** K. K i s s Józsefet, az ev. ref. főgimn. tanárát és pártunk intéző bizottságának kiváló tagját súlyos csapás érte: Neje, szül. Szentkirályi T ó t h Erzsébet urnó tegnap hajnalban hosszas szenvedés után e l h u n y t. Az elhunyt urnóben városunk intelligenciája közös jó ismerős, meleg kedélyű derék magyar asszonyt, családjá pedig s z e r e t ő f e l e s é g e t, gondos anyát, kedves rokont gyászol. — A gyászolók közt vannak férjén kívül fia ifj. K. K i s s József joghallgató, lapunk munkatársa sógora K a r a i Sándor főgimn. tanár stb. Adja az ég, hogy találják meg a mélyén

sujtott családtagok az irántuk varosszerte nyilvánuló részvételben a vigasztalást. A tanári kar a ravatalra külön koszorút tesz s a temetésen testületileg vesz részt. A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki: Mély fájdalommal tudatjuk K. Kiss Józsefné Szent-Királyi Tóth Erzsébetnek Junius hó 17-ken hajnali 3 órakor, hosszas szenvedés után, életének 41-dik, boldogházasságának 21-évében történt gyászos elhunytát. Temetjük Junius 18-án délután 5 órakor Kis-Péterfi-utca 757 sz. a. tartandó ima után a K.-u. sírkertbe. Debreczen, 1897. Junius 17. Férje: K. Kiss József; Fia: József. Testvére: Sz. Tóth Maria ferjével Baki Istvánnal és fiok Imre; Testvéreinek özvegye: Sz. Tóth Lászlóné; gyermekei József és Ida ferjével Karai Sándorral; Nagy bátyja: Varga Endre számos rokon nevében is. Béke poraira! — A temetést Dankó M. temetkezési intézete (Kossuth-utca) rendezi.

* **Kiss Áron püspök**, hétfőn f. hó 21-én délután utazik B a l o g h Ferencz hittanár kíséretében Máramaros-szigetre, hogy az ott tartandó főgymnásiumi érettségi vizsgálatokon előköljön. — A püspöknek D o b i e c z k y S á n d o r üzletvezető szivességéből külön kocsi bocsátatik ez utjára rendelkezésére. K i s s Áron püspök a vizsgák befejeztével nem tér vissza Debreczenbe, hanem a M.-Sziget mellett fekvő Kabola—Polyára megy furdözni, a hol hat hetet tölt el. Ide utána utazik a főtiszteletű és méltóságos asszony, K i s s Áron püspökne is.

* **Urnapi körmenet.** A római katolikus hívők tegnap ünnepelték az Ur napját, mely a katolikus egyház egyik legpoetikusabb ünnepe, virágok s zöld galyak mindenütt, hol csak a menet elvonult. Az idén is szépen sikerült ez a körmenet. És pompa, a csillóság a katonai zene, katonaság, polgárság, papság tarka és színdus látványt nyújtottak.

* **Főiskolai háznagy választás.** R o z s a Sándor kollegiumi pénztárnokká megválasztván, a háznagy állás a főiskolában megüresedett. Ez állást f. hó 21-én, hétfőn délelőtt 9 órakor a kollegium kistanács termében K i s s Áron püspök és gr. D é g e n f e l d József főispán elnöklété alatt tartandó ülésen töltik be. A pályázatot Simonfy Imre kir. tan. polgármester a főiskolai gazdasági tanács elnöke írta ki s az f. hó 20-án jár le. Mint értesülünk idáig 6-an pályáztak a háznagy állásra. A pályázók közül választ a f. hó 20-iki ülésen a főiskolai gazd. tanács 7 tagja s a főiskolai tanákar kebeléből e végett kiküldött 7 tag.

* **A kath. autonómia** A r. kath. és g. kath. egyházak aut. kongresszusára a debreczeni r. kath. egyház a bizottságot tegnap délelőtt alakította meg, melynek tagjai lettek dr. W o l f f k a Nándor, U o g e r Gusztáv, V á c z y János, T á r k á n y i Péter, dr. I r i n y i István, pótagok: M i h a l o v i c h István és K a m p e l István.

* **A debreczeni dalegylet hangversenye.** A debreczeni dalárda viroluknak méltan kegyelt és dédelgetett egylete tegnap este fenyves sikerű hangversenyt rendezett a Margit fűdő dísztermében. Díszes és előkelő közönség töltte meg a terme. Pontban 8 órakor kezdődött meg a hangverseny. Az érdek s műsor 1-ső számát az „E l v e n n e l e k” című Erkel által írt dal képezte melynek előadásával újabb babérok fűződnek a dalárda hervadhatatlan érdemeihez. M a c s a y Sándor karnagy kitűnő dirigálása mellett különben természetes is a precízitás és az orvosi siker. E siker elérésében nagy részben van A s b o t h Vilma, B e r n á t h Gizella, B é s l e r Károlyné, C z a b a n Margit, J a n k o v i c h Anna, M e d g y e s i Proska és Nagy Dezső ügyes czimbalmon kíséretének. Ezután Tomm Béla, Hubay tanítványa adta

elő Kürthy István zongora kísérete mellett W i e n i a w s k y Moszkvai emlék című művet. Ezen igen nehéz darabot a fiatal művész igen szépeu bámulatosügyességgel játszotta. Ezután a N a g y Dezső művészi czimbalom játéka következett. Gyönyörű népdalaival valószínű extázisba hozta a hallgató közönséget Tomboló tetszés zaj közt kellett megtoldani programját, a »Ne kérdezd hogy mi voltam én», című dal előadásával. Most a »T a r k a m a d á r c z dal következett, melyet a dalkör H i t e s s y Lajos diszkarnagy dirigálása mellett énekelt a már töle megszokott bavourral. — A program következő száma igen kedves volt régi ösmerősünk G a l y a s i Paula énekelt a bájos és fűlbemáshzó zenéjű »L a r i l e t t ö t. Valóban ritka műélvezet volt, ilyen szép dalt ilyen kedvesen előadva hallani s a közönség elragadtatva ismételtette meg a kedves dalt. — T o m m Béla Bach klasszikus ariáját utána Hubay serenádját adta elő finom színezéssel. Utána Dr. L á n g Sándor a mi általános ösmert zongora művésznök adta elő S z é k e l y I m r e magyar á b r a n d j á t a nála szokásos b r a v o u r r a l. — T o m m H u b a y Csárdajelenetét adta elő utolsó program számul, ezen darab előjátszása alkalmat adott a tanítványt mestereivel hasonlítani össze s méltán gratulálhatjuk Hubayt ilyen szép jövőjű tanítványhoz a minő Tomm ur. Ezután jött R á c z Károly bandája mellett a reggelig tartó kedélyes tánc multság mely kiváló kiviradigt tartott.

* **Tanulmányi ösztöndíj.** A Nagy József féle 500 frtnyi tanulmányi ösztöndíj felett holnap délelőtt lesz a kollegiumban a döntés. Az ösztöndíjat, mely külföldi tanulmányutra nyújt segítséget, minden ötödik évben főiskolai tanár kapja meg, máskor pedig teológiát végzett ifjak, kik külföldi egyetemeken akarják magukat tovább képezni. Ez iskolai évben tanárok kapják az ösztöndíjat s mint értesülünk idáig 5-en pályáztak annak elnyeréséért. A döntés mint már fentebb írtuk, holnap lesz.

* **Áthelyezett főbiztos.** P a p p József debreczeni pénzügyi főbiztosát Rimaszombatba helyezték át.

* **Az életbenlét igazolása.** Az állami nyugdíjasok életben létének igazolását mind-éddig a polgármesteri hivatal teljesítette. Most ezt egy újabban érkezett belügyminiszteri rendelet szabályozta s ennél fogva S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester elrendelte, hogy ezentul az életbenlét igazolását a rendőr bejelentési hivatal fogja eszközölni.

* **A technológiai iparmúzeum kiállítása Debreczenben.** A kereskedelmi miniszter az országos iparegyesületnek megküldötte azt a felterjesztést, a melyet hozza a technológiai iparmúzeum igazgatósága, a muzeum gyűjteménytarából a vidéken rendezendő kiállítás ügyében rendezett. A miniszter javaslatára hirta fel az egyesületet az iránt, hogy az ország mely nagyobb vidéki városában volna czél szerű az idén ilyen kiállításnak a rendezése. Mint az országos iparegyesület végrehajtó bizottságának üléséről lapunknak megküldött tudósítás kiemeli, G e l l é r i Mór tette meg az első indítványt arra, hogy Debreczen, T e m e s v á r é s K a s s a h o z a s s a n a k j a v a s l a t b a, Thek Endre alelnök a javaslatban kiemelendőknek véli, hogy inkább a kisiparosok használatára való kisebb műszerek kiállítására kellene súlyt fektetni és hogy iparművészeti tárgyak terveinek kiállítása s a s z e l s z e r ű volna Matlekovics Sándor főleg az asztalos, lakatos, cipész és szabó iparosoknak való műszerek kiállítását tartja czél szerűnek. Rath Károly a szabóipart mellőzendőknek tartja, de ahelyett a könyvkötészet felvételét javasolja. G e l l é r i Mór a igazgató előterjesztésére a bizottság az iparágak következő csoportosítását fogadja el: fa, fém s bőrpar, hozzávéve a könyvkötészetet. A városokra nézve a bizottság abban állapodott meg, hogy első sorban Debreczen, Temesvár és Kassa nozandók javaslatba. Hosszas,

beható vita után elnök összegezi a tanácskozás eredményét, a m e l y s z e r i n t a D e b r e c z e n b e n r e n d e z e n d ő k i á l l i t á s a fa, fém, bőrpari és könyvkötészeti műszerekre terjedjen ki, hogy egyuttal a kézművességre hasznos kisebb műszerekre szoritkozzék s hogy népies magyarázatokkal legyen egybekötve. A jelentést felterjesztik a kereskedelmi miniszternek s a technológiai iparmúzeum igazgatósága ennek alapján teszi meg sürgős intézkedéseit a debreczeni kiállítás szervezésére és rendezésére.

* **Ösztöndíj pályázat.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter által a kamaró utján meghirdetett 300 forintos iparos ifjak részére adandó utazási ösztöndíj iránti pályázati határidő nevezett miniszter ur által f. évi jun. 30-ikáig meghosszabbított, miről az érdekeltek azzal értesítettek, hogy kérvényeiket a mondott napig a kereskedelmi és iparamaránál beadhatják. Debreczen, 1897. június 18-án. A kereskedelmi és iparkamara.

* **Az orpheum igazgatósága** tudatja, hogy az előadások szabad belépés mellett tartatnak. Azonban mivel a társulat jövedelme a közönség önkéntes adományaiból gyűl, a mi a vendégeknek némi kényelmellenséget okoz, ennek kikérülése okából fölkértek a t. közönség, hogy a tányérozás alkalmatlanságát személynként a fedett helyen 1 koronával, a fedetlen helyen 30 krral megváltani sziveskedjék.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Saját tudósítónk távirata. —

Budapest, június 18.

A képviselőház mai ülésének elején S z i l á g y i Dezső elnök bemutatta Maros Torda vármegyének és a Szentesi népgyűlésnek a kvótaemelést, utóbbinak a 16. §. elleni kérvényét is.

Következett volna erre a napirend. Miután azonban csak 87 képviselő volt jelen a Házban, az ülést felfüggesztették.

Szünet után a két katonai javaslatot harmadszori olvasásban megszavazták, azután áttértek a bűnvádi perrendtartás életbeléptetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Madarász Imre a javaslatot általánoságban sem fogadhatja el, mert a 48-iki törvény után újabb törvény létesítését szükségtelennek tartja. A miniszter annyira megvakágában, — ugymond — hogy még a 48-as idők nagy alakjainak véleményét is helyteleníti e tekintetben.

B u z á t h Ferencz szintén nem fogadja el, sőt ő elenkezőleg azt várta a minisztertől, hogy a sajtószabadság 50 éves jubileumát másképpen fogják megülni. (Eljenzés.)

H o l l ó Lajos erősen támadja a javaslatot s azt mondja, hogy eddig csak az esküdtsekek voltak illetékesek a sajtóvétségeknél, most már a rendőrség is beavatkozik, a mit példakkal bizonyít. (Helyeslés balról) Azért akarja a sajtót megrendszabályozni a kormány, mert a terveinél alkalmatlan.

Ülés vége délután 2 órakor.

Olympiai győztes, mint katona szökevény.

Budapest, június 18. (A Debr. ered. táv.) Mint a »Kel. Ért-nek Athenből jelentik, a tavalyi olympiai játékok győztese, a marathoni hős, a híres L o n y ó, az elsősk egyike volt a kik a törökök elől megfutamodtak. — A hőst most mint katonaszökevényt fogságra vetették.

Görög leányok a szultán háremében.

Budapest, Kamarinából s más epiruszi községekből tizenhat fiatal görög leányt hoztak ide mint foglyokat. Egyelőre a főkormányzó háremébe internálták őket s mint mondják, hogy ezeket a szultán háreme részére szemeltek ki. Mihelyt kipihenték magukat, tovább szállítják őket Konstantinápolyba.

A debreczeni csata.

— Részlet Gracza György Az 1848—49-iki magyar szabadságharc története cz művének most megjelent 82. füzetéből. —

A feltevés az, hogy a parancs a főhadiszállásról ered s vagy Görgei vagy vagy testvéröccse, Görgei Armin ezredestől. Am sem az egyik, sem a másik nem akar tudni róla. Lehet, hogy a parancs nem letez, lehet hogy letez, de falum. — mondja egy nyilatkozatában Görgei Armin. Lehet, hogy letez és valódi, de más időben egy korábbi lényegesen különböző mozzanatkor talán előleges figyelmeztetőnek volt kiadva; lehet végre, hogy a támadási parancs azért keletkezett, nehogy Nagy Sándor valamiképpen jobban sietesse hátravonulását.

Tudnunk kell, hogy Bayer és Görgei közt időközben meglazult a jó viszony Bayer inni kezdett emiatt, aztán Görgei többször Armin öccsére bízta a tábornoki irodának a vezetését. Igen valószínű, hogy a szóban forgó parancs kiadásakor Görgei Armin volt a Bayer helyettesítője.

Tény, hogy Bayer János Pércsen már nem volt a Görgei környezetében.

— Hová lett Bayer ezredes? kérdezte Matolay Viktor vezérkari tiszt Görgeitől.

— Szabadságra ment haza: Szilváriába — felelte a vezér haragos gunnyal.

S Bayer úgy látszik nem is tért többé vissza «szilváriába». Haragosan sértődve hagyta ott Görgeit akihez pedig az egész hadjárat folyamán igazi elvűséggel ragaszkodott.

Bayer, beszéli Rochlitz Kálmán, már előbb ejtett Görgei ellen néhány elleuséges szót. De mi nem vettük komolyan kifakadását s a kelletnél bővebben élvezett bor hatásának tulajdonítottuk; ő tudott illik azt találtá mondani, hogy az oroszoknak egy Brutusra van szükség, s ha erre más nem vállalkozik, lesz ő. S miután Bayerre a főhadiszálláson kellemetlenné vált Görgei Armin jelenléte, másrészt amint mondá, tudja, hogy Görgei Artur semmit sem fog a habozni, hogy külön is alkudozzék az oroszokkal, ha ezek kedvező feltételeket ajánlanak. Nagyváradon arra az elhatározásra jutott, hogy állását Görgei Artur elhagyja; elmegy Erdélybe Bemhez és az oroszok ez engesztelhetlen ellenségének ajánlja fel szolgálatát.

Mindenesetre jellemző kifakadás, hiszen, ha valaki, úgy Bayer ösmerte Görgeinek a legtitkosabb gondolatait.

Több mint valószínű tehát, hogy a kérdéses parancs bátyjának a meghagyásából Görgei Armin írta.

De írta legyen bárki. — a szomorú tény az, hogy a főszereg harmadrésze züllesnek indult, Nagy Sándor futó csapataival Várad-Püspökire húzódik; Görgei aug. 3-ai Vámos-Pércsen marad, aztán ő is siet tovább, Nagy-Létán, Kis-Marján keresztül Nagy-Várad felé.

Paskievich pedig bevonul Debreczenbe s megpihen. Ez volt a rendes szokása. Csaknem valamennyi győzelme után, mint a jólakott óriás kigyó, egy-két napig tétlenül hevert.

A hivatalos jelentés ezt úgy szépíti: Paskievich herczegnek Debreczenben ismét elelmzési nehézség-ekkel kellett küzdenie. — Elelmzés csak két napra volt készletben, Debreczen és vidéke pedig kimerült. A herczeg tehát arra volt utalva, hogy a Tiszán túl levő raktáraiból utánszállásokat rendeljen.

Ezáltal újólag megszakitás állott be az orosz főszereg mozdulataiban, amely minden esetre kissé tovább tartott, mint Görgei bevonulásának megátolására kívánatos lett volna.

Augusztus 6-án érdekes látvány színhelye volt a debreczeni református nagytemplom. — Délélt 11 órakor a székesegyház hajója csaknem szűrtig megtelt fényes egyenruhájú orosz tőrzsistekkel. Az első padban ott ült maga Paskievich herczeg is. S idegenszerű

gyülekezet jelenlétében ima mondatott Ferencz József császárárt.

Az istenítiszteletnek az volt a célja, hogy a templom falairól letörültsék az ápril 14-iki függetlenségnyilatkozat megszentelt segtelentése.

Vajjon letöröltetett-e? Ha beszélni tudnának ez ódon falak!

S ez istenítisztelet után, augusztus 7-én mozdul ki Rüdiger Debreczenből, hogy Görgeit üldözze. Maga Paskievich azonban tovább is ott marad s csak aug. 14-én szedkelezik fel, hogy megkezdje a szövetséges hadak egyesült működését.

A debreczeni csatavezetés riasztó hatása volt. — Ez a vég kezdete, mondotta könybe fuló hangon az ősz Csányi László.

Igen, ez a vég kezdete. Hisz a szerencsétlenség nem jár egyedül. S innen is, onnan is, mint megannyi halálmadár, egyre sürűbben jött a sok leverő hír.

(Vége.)

KÖZGAZDASÁG.

A kereskedelmi és ipar kamara közleményei.

Debreczen, június 18.

A m. kir. szabadalmi hivatal a következő szabadalmak leírását küldte be a kereskedelmi és iparkamarához. Készülék husneműek sajt stb. fűszereletelésére. Ujtások szítáló, rostáló vagy osztályozó gépeken. Ujtás mozdonyok hajtó szerkezetén. Javitott eketaliga. Görredőnynek lezuhanás elleni biztosítására való készülék. Ő-szehajtogatható csónok. Készülék acetylenek más gázokkal való keverésére. Készülék acetylen automatikus és folytonos előállítására. Javitások önműködő mérlegelő gépeken. Kalapácsolakú levélbélyegző. — (Gőzgenerátorral ellátott tüzhely. Szállító készülék bete, ágyak részére. Ellenőrzőkészülék bérkocsik számára Szállítható tabori sütőkemence. Biztosító készülék főlvonó gépekhez. Eljárás a gép sodronyláncok gyártására. Ujtások kerékpár lámpásokon. Beállítókó sárfogó kerékpárok számára. Javitás műkö, márvány és más effélék gyártásában. Elektromos fűtő készülék. Nyeletlen fogkefe. Egyémes számkerékpárok számára. Készülék kronofotografikus képek közvetlen szemléltetésére. Az érdeklődők ezen szababalmak leírását, rajzait a kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetik.

A cs. és kir. közös hadsereg és a m. kir. honvéd csapatok ellem szükségleteinek bérlet útján való biztosítása czéljából a közös biztosító bizottság Temesvárott nyilvános árlejtést hirdet még pedig a következő állomásokon a következő időben: f. év. Julius 5-én Nagy Becskereken, Lugo-on, Pancsován Julius 9-én Aradon és Szegeden Julius 14-én Debreczenben és Nagyváradon. A feltételek a kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur tudatja, hogy a francia kormány f. é. Ápril 14-én kelt rendelete értelmében, keményítő gyártásra rendelt lágybuza francia országba vámentesen bevihető. Minden 100 kgrm. lágybuza után 55 kgrm keményítő szállítandó ki a külföldre. A visszkivitel vagy a keményítőnek valamely tárházban való elhelyezése hónapon belül eszközözendő. A be és kivitel egyelőre csak Marseilleben, Párisban vagy Lyonban törénhetik, a pénzügyminiszter ezt azonban jövőre oly helyen is megengedheti, ahol a vámhatóságoknak laboratoriumjuk van amennyiben ezeken a helyeken keményítő gyárak állittatnak fel.

Az akna szlatina főbánya hivatal a kerüléthez tartozó sóbánya hivatalok 24,600 kgrmnyi amerikai kőolaj szükségletének fedezése czéljából f. hó 30-iki lejáratával nyilvános árlejtést hirdet, melyre a feltételek hivatali helyiségükben megtekinthetők.

CSARNOK.

A prágai ghetttóból.

— Kohn S. zsidó történetei. — Fordította: Ifj. Móricz Pál.

Egyedül jogosított magyar fordítás.

Az ellenlábások. 3.

Összeültek tehát a Schachner jóakarói, hogy miként ajándékozzák meg egy új ruhával, a nélkül azonban, hogy az érzékeny embert meg ne sértsék. Abban állapotok meg, hogy csellel ejtik meg a vigyázó ellenséget. A terv kivitelével pedig Dávid Neustadt, a selyemkereskedő bizatott meg Józsvü, okos, tréfás ember volt, ki Schachnerrel egy zsinagógába járt, sőt egymás mellett ültek a templomban is. Neustadt mihamar megkezdte a csatározást, egyik reggel, midőn az istenítisztelet végeztével a hívők a templomból kijöttek, Schachner mellé sündörködött:

— Reb Izroel, ajánlanék egy jó üzletet!

— No, biztosan ismét e Jahrzeit!

— Nem! Egész másról van szó, felelte Neustadt igen komolyan. Nagy szíveséget tehetne velem, amellelt Önre is pompás üzlet volna.

— Nos! Halljam hát! bölintott Schachner kegyteljesen.

— Az eset az, hogy én pompás új kabátot csináltattam, de micsoda szép kabát is, hanem egy nagy hibája van, nekem szerfelett rövid — hisz láthatja, hogy milyen hosszú Góliát vagyok — de Ön valamivel kisebb, Önnek tehát biztosan oly jó volna, mintha csak Önre szabták volna.

Az bizonyos, nagy szükségem volna már egy új kabát, mondta Schachner egész nyíltan, mert rutul becsapott a kereskedő a felünnepi kabátommal. Csupa rongy már a szövete — azért e masszematten-ből¹ még lehet valami! Hanem sokat nem áldozhatok. Tul drágára ne szabja, aztán meg az árát is csak pár hét múlva fizethetném ki, majd mikor a Lukalapítványból kifizetik a pár forintomat.

— Azon nem veszünk össze.

— Tehát, kiáltotta Schachner most már élénkebben, az üzlet iránt minél jobban neki melegedve, hogy végre a tachlis-ra² isáttérjünk, mondja, milyen színű az a kabát?

— Francia kék.

— Francia kék? Schachner meglepésében felkiáltott, mert negyven év óta viselt kabátjának is ez volt a kedvencz színe s aztán mibe kerül?

— Mibe kerül? Neustadt kissé megzavarodva ismételte a kérdést, mert még csak most kellett kifejtienie az igazi diplomáciai ügyességét. — Ami engem illet, nekem egy krajczárt sem ér e kabát, mert hisz nem viselhetem! ... Ha tehát egy forintot ad érte, akkor is olybá veszem, mintha csak az utcán találtam volna.

Schachner örömeiben s izgatottságában úgy felpirult, mint a rózsza. Hanem hisz valaha, ifjú éveiben ő is üzlet ember volt — az igaz, hetven éve már annak — tehát még tapasztalatból tudta, hogy a vevőnek sohasem szabad mutatnia, miszerint az árt méltányosnak találja, de viszont sokkal becsületesebb volt, mint sem hogy a Neustadtli szerény követelésből is alkudozott volna, azért rövid gondolkodás után csupán annyit mondott:

¹ Valamely rokon halálózási napja.

² Üzlet.

³ Cél.

— Nos . . . Ha már olyan nagy szives-ségnek tekintis a kabát valóban megfelelő lesz — ha megtetszik — embere lesznek. Azonban legyen oly szives, küldje el, hadd próbáljam fel. De mégis mikor küldhetné el? kérdezte izgatott, reszkető hangon.

— A mikor Önnek tetszik — akár egy félóra mulva.

— Jó, jó . . . Én pedig most Reb Natel Schmelinghez, szaladok el, meghívom a kabát felpróbálásához, mert nélküle nem elegendem semmi üzletbe.

És Schmeling már félóra mulva együtt tanakodott Schachnerrel, midőn az inas a francia kék kabáttal megérkezett.

Schmelinget ép aggkorára való tekintetből nem avatták be az összeesküvésbe, így teljesen tárgyilagos és elfogulatlan volt.

Már az első tekintetre látható volt, hogy a kabátnak sem színe, sem szabása nem kifogásolható. Most már csupán az volt kérdéses, hogy az öreg urra reá illik-e? Schachner ifju hévvel öltötte fel a kabátot, Schmeling pedig szemüvegét orrára felbökven, kerülgette Schachnert, hogy helyes ítéletet mondhasson.

— A hátán ránczos, mondta végül.

— Nem ránczos, ellenkedett a czivódásra mindig kész Schachner.

— Talán a hátadon is van szemed? — kérdezte Schmeling rövid szünet után.

Schachner kitérőleg válaszolt:

— Hát aztán . . . Beh bánom is én azt az egy-két ránczot.

Schmeling áldott jószívű volt, így nem akarta öreg barátját megbántani, mikor látta, hogy miként örvend ez olcsó új ruhának, de másrészt oly konok volt, hogy nem tudott hallgatni sem, végre azonban mégis talált szerencsés kibuvót.

— Már pedig, ha ránczos a kabát, hát nem is szép, de mindjárt mondok valamit, mondta, ujját orra hegyéhez tartván, mikor így elgondolkozott. Hisz alig két napja, hogy bőjt nap volt. Te akkor huszonnégy óráig sem nem ettél, sem nem ittál, abba soványodtál így le; ha tehát most ismét jól étkezel, oly pompásan álland a kabátod, mintha csak reád szabták volna!

A Neustadt kis bolti inasa, a csintalan, furfangos fickó, már majd megpukkadt a visszatartott kacagástól, mert hisz ő járt Zodik szabónál, mikor a művészi feladattal megbízták a mestert, hogy Schachnernek szabjon egy francia kék kabátot, de csupán szem mérték után.

Schachner megint elgondolkozott; de aztán belátta, hogy ily szívélyes, jóakaratu beszédbe még sem illendő belekötni.

Folyt. köv.

Hirdetmény.

Biharmegyei Zsákai határban több ezer holdnyi területű birtok 1897. Október hó 1-től több évekre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni vagy a tulajdonos **Paksy József-nél** Zsákán, vagy Réthy Kálmán ügyvédnél Berettyó-Ujfaluban.

Varró leányok felvételnek Eisler Izidor női divattermében.

Pán likagilisztaban és gyomorhajban szenved az emberiség fele része.

A szenvedő emberiség vigasztalására és segélyére!

Kik galandféregben és gyomorhajban szenvednek!

Pántlikagilisztá fejestől és gyomorhaj

a páfrány-tokosok által, fájdalom nélkül, jótállás mellett, a leg-rövidebb idő alatt (6 percz alatt) teljesen el-hajtatik.

Egyedül valódi kapható:

Schneider József

gyógyszerésznél,

Resiczán, fő-utca 3.

[Délmagyarország.]

Védjegy.

Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélküli, gyors és biztos eredményért jótállás nyújtatik. Nem árt, ha a pántlikagilisztá-féreg nincs is jelen. — Az életkor megjelölendő. — **Törvényesen védve.** — Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére **frt 3.50** postai utánvétellel vagy a fenti összegnek előre való beküldésével. **A pántlikagilisztá tünetei a következők:** az arcz halványasárga, bágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyálkásodás, bevont nyelv, emészthetlenség, étvágytalanság, felváltva mohó étvágygal, gyakori rosszullet vagy épen ájulások és szédülés főleg éhgyomornál, egy gombalyag felszállása egész a nyakig, nyálösszegyülemelés, a test megdagadása, gyomorsav, gyomorhév gyakori felbőgés, légzőrendszer, hengergetés, hullámszerű „ozgások” szuró szívó fájdalmak és szurások a belekben, szivdobogás, a vérkeringés rendeltenségei különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfájás, a buskomorságra való hajlam, életuntagság és a halál óhajása. Továbbá itt minden gyógyszer kapható. **Santaltokosok** hatásukban fölülmulhatatlanok, gyorsan és biztosan gyógyítanak nőknél és uraknál elgyengült férfierőt, huyesofolyásokat, folyósokat nőknél és uraknál befeeskenedés nélkül. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. Makacs baj ellen egy dupla adag 4 frt. Mind egyedül valódi kapható:

SCHNEIDER J. gyógyszerésznél, RESICZÁN

fő-utca 3. (Délmagyarország.)

Millió betegnek segített már ez a szer.

Itt még kapható a legjobb iszákosság (részség) elleni szer, 1 üveg ára 2 frt, öreg bajnál 4 frt.

5582./1897.

Hirdetmény,

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré ítéltik, hogy a város tulajdonát tevő következő ingatlanok u. m.

1. a Péterfia utcza 685. sorszámú ház 15 folyó öl ondódi földje 1897. október 1-től 1900 október 1-ig terjedő három évre;

2. a »Kolozi« féle 1406 sorszámú ház 28½ folyó öl ondódi földje 1897 október 1-től 1900 október 1-ig terjedő 3 évre;

3. az ispotály lapostól, Miklós utcza régi sorompó házig a szoboszlói utmentén elvonuló mintegy 40 hold szabadon levő terület 1897 október 1-től 1900 október 1-ig terjedő 3 évre;

4. a h.-nánási vasut és lóversenytér közt fekvő 102 hold majorsági föld 1897 november 1-től 1903 november 1-ig terjedő 6 évre;

5. a körkemence melletti 71 hold 29 □ öl föld 1897 október 1-től 1900 október 1-ig terjedő 3 évre;

6. a »Kincses hegy« nevű 24 hold 694 □ öl föld az 1897 október 1-től 1900 október 1-ig terjedő 3 évre;

7. a kütső baromvásártér melletti 184 hold 1188 □ öl föld 1897 október 1-től 1903 október 1-ig terjedő 6 évre;

8. a hadházi vasut és apafaja közt fekvő 26 hold 88 □ öl legelő föld 1897 október 1-től 1903 október 1-ig terjedő 6 évre;

9. a nagyverdő és hadházi ut közt fekvő 49 hold 1257 □ öl legelő föld 1897 október 1-től 1903 október 1-ig terjedő 6 évre;

a folyó 1897 év július hó 7-ik napja d. e. 9 órakor a városháza kistermében megtartandó nyilvános árverésen, a számvédségnél megtekinthető árverési feltételek mellett haszonbérbe kiadni fognak.

Miről az árverelni szándékozók azal értesítetnek, hogy a kikiáltási árak 10 százalékát bánat pénzül az árverettet ő bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1897. június 5.

A városi tanács.

Az általam legondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

—
Ara egy kiüvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

—
Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

—
Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszertára.
DEBRECZENBEN, (Tisza-palota.)

3114. sz.

1897.

HIRDETMÉNY!

A cs. és kir. 7. hadtest csapatjai, valamint a m. kir. honvéd-csapatok számára 1897. évi Szeptember hó 1-től 1898. évi Augusztus hó 31-ig szükséges széna, alom szalma, ágyszalma és tűzifa, — és részben zabnak ajánlati tárgyalás útján való biztosítása kiíratik.

Az összes érdekelt körök ezennel felhivatnak, hogy ezen nyilvános versenyen résztvegyenek.

Tekintettel az egyúttal az alispáni és főszolgabírói hivatalok, a városi (fő-) kapitányi hivatalok, a községi hivatalok, gazdasági egyletek, kereskedelmi és iparkamarák és a cs. és kir. katonai állomás parancsnokságokhoz több példányban küldött, és ezenkívül falragaszok útján közhirré tett hirdetményekre, továbbá hivatkozással a temesvári, aradi, nagyváradi és szegedi katonai élelmezési raktárnál d. e. 9—11 óráig betekinthező és ivenként 4 krajczárért kapható szállítási feltételek füzetére, e helyen még a következők tételnek ezennel közhirré.

A tárgyalás megtartatik.				Az évi szükséglet a cs. és kir. csapatok és a m. kir. honvédség számára körülbelül állt																		
Mely napon	Mely állomáson és hivatalban	Mely állomás számára	Mely időtartamra		zabból	szénából	alomszalmából	ágyszalmából	szecskaszalmából	kemény tűzifából	kőszénből											
			től	ig								M é t e r m á z s a					m ³	gr.				
1897. június hó 14. d. e. 10 órákor	c. s. és kir. élelmezési raktár	Nagyváradon																				
													1897. július hó 12-én d. e. 10 órákor	Temesvárott	Temesvár	—	7470	3600	1170	200	3420	—
															Fehértemplom	—	1800	500	400	—	1300	—
															Karánsebes	250	200	100	260	—	600	—
1897. július hó 15-én d. e. 10 órákor	Temesvárott	Nagybecskerek		—	5900	2900	170	—	400	—												
			Lugos	260	220	110	200	—	700	—												
1897. június hó 9-én d. e. 10 órákor	c. s. és kir. élelmezési raktár	Aradon																				
													1897. Szeptember hó 1. napján	Arad	vár és város	—	9900	4900	770	—	1900	2610
															K. Szt. Miklós	—	3750	1650	90	—	—	—
															Békés Csaba	140	110	60	130	—	415	—
1898. Augusztus hó 31. napján	Aradon	H. M. Vásárhely		—	1900	950	—	—	30	—												
			Szeged	—	4450	2170	760	—	3000	150												
1897. június hó 14. d. e. 10 órákor	c. s. és kir. élelmezési raktár	Nagyváradon																				
													1897. Szeptember hó 1. napján	Nagyvárad		—	10150	4800	1070	—	570	3708
1898. Augusztus hó 31. napján	Nagyváradon	Debreczen		3434	5520	3000	800	—	2000	140												

Temesvárott, 1897. évi június hóban.

A cs. és kir. 7 hadtest intendantzsága

Nyomatott Hoffman és Társa könyvnyomdájában Debreczenben, főpostával szemben.